

ШЫН

ВКП(б) ТЫВА ОБКОМУНУҢ, КЫЗЫЛ ХООРАЙ КОМИТЕДИНИҢ БОЛГАШ АЖЫЛЧЫ ЧОННАРЫҢ, ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛАСТЬ СОВЕДИНИҢ ОРГАНЫ

1925 чылда үндөстүлгөн.

1951
ноябрь
28

СРЕДА
№ 234 (2408)
ӨРТ 33 20 көп.

БОХУНГУ СОЛУНДА:

Совет күрүненин шылгарангай деятели (1 арын).
Улус судтарынын сонгулдаларына чедишкенин ужуражыр (1 арын).
Совет Эвилелинде (1 арын).
Партийжи амыдырал:
Х. Таан-оол.—Комсомолдун политөөредилгезин удуртпайн турар (2 арын).

В. Андреев.—ССРЭ-нин революция музейинде (3 арын).
Кореянын Улус-Демократтыг Республикасынын Даштыкы Херектер министрин Пак Хен Енини КНО-га болгаш Айыл чок чоруктун Чөвүлелинге меделгели (4 арын).
Кореяда болушкуннар (4 арын).

Совет күрүненин шылгарангай деятели (1 арын).
Улус судтарынын сонгулдаларына чедишкенин ужуражыр (1 арын).
Совет Эвилелинде (1 арын).
Партийжи амыдырал:
Х. Таан-оол.—Комсомолдун политөөредилгезин удуртпайн турар (2 арын).

Бурунгаар көрүп перспективалыг ажылдаар

Бистин социалисттик улуг Төрзөн чуртувустун күчү-шыдалы хүн келген кудум-на өспүшөөк, улам-на быжыгып турар. Совет улусту большевик партия тайбын тургузукчу күш-ажылга чаа-чаа чедишкенин чедилип алырыңа сорук кирип, оларны организастап турар болгаш оларнын тургузукчу күжүн эчис сорулгаже — коммунизмин тинделгезинче баштап турар.

Ленин — Сталинның партиязы тилеп келген болгаш тилеп турарда, чүге дээрге, ол ажык-херекти кайнаар аппаарын билдир, ону амаа чедишкенин-биле бурунгаар алдар чоруур-даа. Нийтилед хөгжүлденин хообулдарын, долгандыр болуп турар болушкуннарнын иштиги харылзазын билдирин болгаш амгы үеде болушкун чүге канчаар, кайнаар улуг сайзырап турарын эвес, харын-даа ол келир үеде канчаар, кайнаар сайзыраарын билдирин аргаларын берип турар марксисчи-ленинчи теорияга коммунисттик партия бодунун ажыл-чорудулгазын дургузунда удуртуп келген. Большевикчи удуртулганын мергежилгеи аргазы болза, хөгжүлдө доткар чедир чорукту, азы ону соксадыр аргалыг бергелерин болгаш шалтыктаашкынарнын баш удур билдир көөрүндө, ыңчангаш үзүктелдишкенин, доктаашкынын айылын болдурбас, бурунгаар шимчээшкенин хандырар дээш ындыг бергелерин болгаш шалтыктаашкынарнын алып эрттеринче куженишкенин чогуур өйүндө салырында болуп турар.

«Чүвениң байдалы бистин думчувусту кандыг-ла бир таарымча чок чорукка аппарып үстүргүзе чедир чүңү-даа көрбөс дээш, руль чанынга кайгап ораар дээрге, удуртуру ол эвес-дир. Большевик удуртулганын шак ыңчаар көрбөс. Удуртуру төлөдө, баш удур билдир көөр-херек» — деп эш Сталин чугаалап турар.

Бистин партиявын политиканын амыдырал кырынга большевикчи өзу-биле боттандырып, перспективалык ажылдап турар кайгамчыктыг, каадырларны коммунисттик партия өстүрүп, кижизидип каан. Чер-черин партия органнары ажыл-агый болгаш культуру тургузушкунун хүн-бүрүдө удуртушаан, боттарынын ажылдарынын аргаларын үзүктелдишкени чокка улам сайзырадып турарлар. Олар чедилип алдынган чүүлдөргө ханмай, чаа-чаа чедишкенин туруштуу-биле чедилип ап, күрүне планнарын болгаш даалгаларын долдур болгаш ажыр күүседир дээш демиселче масса чонун тургузукчу идепкейин мөөңнел турарлар.

Коммунисттик тургузушкунун эрге-ажыктары чер-черин партия, совет болгаш ажыл-агый органнарынын удуртукчу ажыл-чорудулгазынын денелин чайгылыш чокка бедирин негеп турар. Бистин чер-черде организасталарывыс партиянын удуртулгаларына баштадып алгаш, боттарынын мурнунда салдынган сорулгаларын күүседир талазы-биле улуг ажылдарын чорудуп турарлар. Ыңчалза-даа партиянын, советтерин болгаш ажыл-агыйнын чамдык удуртукчулары ам-даа перспективалык ажылдарына өөрөнмөз, ажылдын кайы-даа кезектеринде болушкуннарнын чорудушкуннарын баш удур билдир көөрүнүң мергежил шингээдип албаанар дээрзин демдеглезе чогуур. Бистин чамдык ажылдакчыларывыс «хүн бүрүнүң ажылдары» бугулдуруп турар, оларда кылдынган ажылдарнын түңнелдерин бодап билдириниң мергежили четпейн турар болгаш бурунгаар көрүп, келир үеде чедишкенин эргежок чугула чүүлдери баш удур көөр аргазы чок. Ол чорук болза, ажылга улуг четпестерин болдуруп, планнарын болгаш даалгаларын күүседир чорукту озалдадып турар.

Партиянын Новгород обкому областың партия организасталынын көдээ ажыл-агыйны, үлетпүрү болгаш чуртталганын, культуру-амыдыралдыг тудугларын катап тургузарынын болгаш сайзырадырынын күрүне планнарын күүседиринче кошок мөөңнел, ажыл-херек талазы-биле чазактан берип турар улуг дузаламчыларын четпес ажылдап турар дээрзи чоокта чаа кылган хыналдадан илерээ. Областың организасталары хүн-бүрүнүң ажыл-агый кампанияларын колдаткаш, областың экономиказын сайзырадырынын дыка хей чугула айтыргаларын көрбейн турар. Олар чер ажылынын культуразын бедидеринге болгаш бедик болгаш доктаамал дүжүттү өстүрүп алырынга, нийтижикте мал ажылынын улам ыңай көдүрүрүн-

ге эргежок чугула хемчеглерин албайн турар.

Баш удур көрүп билдир— большевикчи удуртулганын быжыг шынары. Ажыл-агый болгаш культуру тургузушкунун удуртурун чогаалдыкты тыынгыр өзу-биле чорудуп, ажылда перспективаны көрүп билдирин, партия, совет болгаш ажыл-агый органнарында четпестерин болгаш чазыгларын чогуур өйүндө тодарадырын чер-черин партия организасталарындан партия негеп турар. Чогаалдыкты тыынгыр-биле удуртуру дээрге—ажылга эгелээшкенин үндүрери, чаа, мурнакчы, депшилгед чүүлдери деткири, партиянын болгаш чазактың шийтирлерин, айтышкынарнын күүседир дээш демиселге масса чонун идепкейин баштаары болур.

Дириг, боттук удуртулганың чугула чүүлдү болза, массалар-биле сырыл харылзаа, бугулдугелдер, колхозтарда, МТС-терде болгаш совхозтарда ажылдын чоруп турар байдалын ханызы-биле билдир болур. Бир эвес ажылды партия комитети ыңчаар чорудар болза, четпестерин чогуур өйүндө илередип, чыдып каап турарларга дузаларынын тодаргай хемчеглерин баш удур көрүп, салдынган сорулгаларын чедишкенин күүседирин хандырып чыдаар.

Амыдыралды билбес, партия организасталары-биле хүн-бүрүнүң харылзаанын чок болур чоруу чүү чүгө чедирип болурунун чижээни Горький областа ВКП(б) Борск хооркомундан көрүп болур. Ол хоорком партия, бугулдуге болгаш ажыл-агый-даа черлериниң удуртукчуларынын илеткелдерин үргүлчү-ле чугаалажып көрүп турар болгаш дыка хей сангы шийтирлерин күлээп ал турар. Дүвү-далаш-биле, ажыл херекти билбейн тургаш, хооркомун үндүргөн шийтирлерин хей кезин-ле декларативтик хевирлиг болуп турар болгаш оларнын иштиге бугулдуге черлериниң озалдап турарынын чылдагаанын ханызы-биле көрбөз, оларнын ажылын экижидерин талазы-биле боттук хемчеглерин айтыпайн турар. Ол чоруктун болуп турарынын чылдагааны болза, хооркомунун ажылдакчылары бугулдуге черлеринге ховар барып, бугулдуге бүрүзүңе ажылды көдүрерин чедилип алыр дээш бар турар күштерин канчаар шимчедир дээрзиниң дугайында ажылчынар болгаш тускай эртемчилер-биле сүмөлешпейн турарында.

Шын удуртурда бергелерин баш удур көөр, оларны чогуур өйлеринде ажып эрттер болгаш массаларнын дуржулгаларын калбаа-биле ажылдап, оларнын үнерин дыйнап, шүгүмчүлөдү болгаш бот-шүгүмчүлөдү калбартыры чугула.

«Кажан бистин ажылывыста четпестерин он-шаа удуртукчу эштер көрүп, билдир турар, а ажылчын массалар ол четпестерин көөрүн күзөвейн, азы көрүп билбес ийкек тодаратпайн турар болза, бир өске херек-дир. Ындыг болур болза, көрбейн эртиривидип, шуптузун билбейн барып болурунун айымы бар. Кажан он-он удуртукчу эштерин орунга бистин ажылывыста четпестерин чүсчүс мун ийкек, миллион-миллион ажылчынар көрүп, тодаратпашаан, бистин чазыгларывыс илередип, тургузушкунун нийти херээңге идигин берип, ажыл-херекти экижидерин орун айтып турар болза, бир өске херек-дир» — деп, эш Сталин айтып турар.

Бистин партиявыс каадырларын четпестерге эптешпес чорукка, бурунгаар тура дүшпейн чүткүүрүңге, коммунисттик тургузушкунга чаа-чаа чедишкенин чедилип алырынга өөредип турар. Удуртукчу каадырлардан негелде үзүктел чок өзүп турар. Ол чорук бистин партияжи, совет, ажыл-агыйнын, профэвилелдериниң болгаш комсомолдун бүгү-ле ажылдакчыларын удуртулганын большевикчи стилин улам-на туруштуу-биле өөренип алырыңа, боттарынын идея-теоретиктиг денелдерин бедидеринче даандырып турар.

Ленин — Сталинның партиязын чорук кирирген совет улустар коммунисттик тургузушкунун программанын амыдырал кырынга чедишкенин боттандырып турарлар. Боттарынын күжүн болгаш боттарынын оруунун шынын билдир бистин улустарывыс келир үезинге чайгылыш чокка бугулдуге, тайбын тургузушкунун улуг ажылдарын боттандырып турарлар.

«Правданын» мурнуку чүүлүндө

Совет күрүненин шылгарангай деятели

1951 чылдын ноябрь 23-те үр болгаш аар аарыгнын соонда Совет күрүненин шылгарангай деятелдериниң болгаш совет үлетпүрүнүң удуртукчуларынын бирээзи, Ленин — Сталинның партиязынын шыңчы огулу, ВКП(б) Төп Комитетиниң кежигүнү, ССРЭ-нин Дээди Советиниң депутаты, ССР Эвилелиниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазынын оралакчысы Александр Илларионович Ефремов мөчээ.

Александр Илларионович бодунун бүгү меделерди амыдыралын совет улуска бараан болурунун улуг херээңге берген.

А. И. Ефремов 1904 чылда Москвага ажылчын өг-бүлөдө төрүтүнгөн. Бодунун күш-ажылчы ажыл чорудулгазын ол 12 харлында Москва, Белоруссия-Балтий демир орунунун механиктик мастерскаяныга слесарынын дузалакчызы болуп ажылдап эгелзэн. Аңаа 1918 чылда комсомолга ол кирген болгаш комсомолдун ажылына идепкейлиг ажылдап турган. 1924 чылдын январьде эш Ефремов ВКП(б)-нин хүрээлелинге кирген.

А. И. Ефремов 1930 чылдан 1935 чылга чедир Москванын станок-инструмент институтуна өөренип турган. Институтту дооскан соонда Александр Илларионовичи станок тудушкунунун Орджоникидзе аттыг заводунда чоруткан, аңаа мастер, цех начальниги болуп, оң соонда завод директору болган.

1938 чылдын мартта А. И. Ефремов Москва Советиниң даргазынын оралакчызына депшитирген, Москванын облкүскомунун даргазына ажылдап турган. Москванын ажылчы чоннары ону РСФСР-нин Дээди Советиниң депутатына баштайгы сондулда сонган.

ВКП(б)-нин XVIII съездинде А. И. Ефремов Бүгү-эвилелдин Коммунист (большевиктер) партиязынын Төп Комитетиниң кежигүнүңе сондутурган.

Машина тудушкунунун талазы-биле улуг тускай эртемдээш болгаш А. И. Ефремов 1939 чылда ССР Эвилелиниң Аар машина тудушкунунун Улус Комиссарынын оралак-

чызынга, оң соонда Улус Комиссарына бадылатырган. Ада-чуртун Улуг дайыннын чылдарында болгаш дайын сөөлүндө үеде А. И. Ефремов ССР Эвилелиниң станок тудушкунунун Улус Комиссары болуп, оң соонда Министр болуп ажылдап турган. Ада-чуртун дайыннын үезинде фронтуну дайынчы техника-биле болгаш боо-чөмөк-биле хандыраарын улуг ажылын станок тудушкунунун Улус Комиссариады чорудуп турган.

Партиянын болгаш чазактың бүгү даалгаларын А. И. Ефремов дайын сөөлүндө үеде база хайнышкынын күш-биле күүседип, улус ажыл-агыйнын чугула адырынын бирээзи — совет станок тудушкунунун хөгжүлденин чаа чедишкенин чедилип ап турган.

1949 чылдын мартта А. И. Ефремов ССР Эвилелиниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазынын оралакчызына депшитирген.

1946—1950 чылдарда совет улус А. И. Ефремовту ССР Эвилелиниң Дээди Советиниң депутатына сонган.

Төрзөн чуртун мурнунда Александр Илларионович Ефремовтун ханыжалыг ажылын Совет чазак бедиди-биле үнелзэн. Ону Ленинниң ийи орденнери-биле, Кутузов орденини II чергези-биле, Күш-ажылчы Кызыл Тук ордени-биле болгаш «Москванын камгалагы», «1941—1945 чылдарда Ада-чуртун Улуг дайынында маадырлыг күш-ажыл дээш» болгаш «Москванын 800 чылдын тураскаалы» деп медалдары-биле шаңнаан.

Александр Илларионович бодунун бүгү меделерди амыдыралын совет улуска, бистин социалисттик Төрзөн чуртувуска кызгаар чок бараан болдурган. Өлүм А. И. Ефремовтун мога-шылаг чок ажыл-чорудулгазын үзүктелдирген.

Бодунун бүгү куштерин коммунизм тургузушкунунун улуг херээңге берген Александр Илларионович Ефремовтун дугайында чырыктыг тураскаалды совет улус кезеде кадалаар.

Улус судтарынын сонгулдаларына чедишкенин ужуражыр

Улус судтарынын мурнуу чарында

Улус судтарынын сонгулдаларына белеткелдер чуртта калбарып турар.

Омскиде болгаш областың районнарында округтун сонгулда мурнуу хуралдары эртип турар. Ол хуралдар ажылчы чоннарын бедик политиктиг идепкей-биле шылгарат турар.

Омскинин онгу сонгулда округуна улус шийтекчииниң кандидатына юрист институтун дооскаш суд органына чоокта чаа ажылдап кирген Н. М. Коршуновту депшидип үндүргөн. Эш Коршунов коммунист болгаш Ада-чуртун Улуг дайынын киржикчизи. Дайынчы алдар-хавыялыг болганы дээш ол чазактын он шаңалдарын алган. Бугулдугелериниң төлээкчилери эш Коршуновту кандидатураны чагыс эп-сеткилдиг дөткээ.

Сонгулдалар мурнуу чарынын хуралдары Кубаньда болгаш чуртун өске-даа крайларында болгаш областарында идепкейлиг эртип турар.

Улус шийтекчилеринге болгаш улус төлээлеринге кандидаттар регистрациязы Киргизияда доозулган.

Улус судтарынын составында дыка хей киргиз херээженер депшитирген. Исык-Куль областың Джеты-Отузский районун улус шийтекчиинге Мадина Орозбаева регистрастаткан. Ол бо чылын Фрунзенин юрист школынын дооскаш, Улус төлээлериниң кандидаттарынын аразында дыка хей ажылчынар болгаш колхозчулар бар. Джалал Абад областың улус төлээлериниң кандидаттарынын барык-ла дөрттүң үжү колхозчулар.

(СЭТА).

Улус судтарынын сонгулдаларын күш-ажылчы чедишкенин биле демдеглээр

Улус судтарынын сонгулдаларынын талазы-биле Сүт-Хөл сонгулда округунун сонгулда мурнуу хуралы ноябрьнын 20-де Суг-аскы суурга болган. Улус судтарынын сонгулдаларынын дугайында ажылчы чоннар депутаттарынын Сүт-Хөл район Советинин күскомунун даргазынын оралакчызы эш Михайлов аңаа илеткел кылган. Улус судтарынын ам болур сонгулдаларынын ужур-дузанын дугайын тодаргай чугаалавышаан, Сүт-Хөл сонгулда округунун талазы-биле улус шийтекчиинге Владимир Тонганович Седен болгаш улус төлээлеринге 75 кижиде депшитиргенин эш Михайлов дынаткан.

Илеткел сөөлүндө хуралдын киржикчилеринден элзэн хей кижилер санал берген. Бүгү-чонун байырлады—ам болур улус судтарынын сон-

гулдаларына күш-ажылчы чедишкенин ужуражырын санал берген кижиде бүрүзү бадыткап чугаалаанар. «Бистин Сталинчи орук» колхозу-вустун тудуг ажылында амга чедир кылдымайн турар шала тутууган чуртталганын 7 бажынарынын тудуу улус судтарынын сонгулдаларынын хүнүңе чедир доозарын хүлээнип алыр мен» — деп ол колхозтун бызаңчызы эш Чаш-оол чугаалаан.

Улус судтарынын сонгулдаларынын хүнүңде коммунистерниң болгаш партия кежигүнү эвестерин блогуниң кандидаттары дээш чагыс эп-сеткилди-биле бадылаашкынын бээринче Сүт-Хөл районунун бүгү сонгулчуларына сонгулда мурнуу хуралындан кыйгыры үндүргөн.

Х. БОРБАЙ-ООЛ.

Совет Эвилелинде

Дөрттен шак бүрүзүндө бир трактор септетинип турар

СТОРО ВЕШЕВО. Сторо Вешеве МТС-тин механизаторлары тракторлар септетириниң чугула методунче шилчил киргени-биле шылгарангай чедишкенин билдирген. Бүдүн чартык ай дургузунда олар 5 машиналарнын капитал септелгезин кылып, ыңчангаш графикадан ийи педель мурнай бергенер.

МТС-тин мастерскаянын бүгү станоктары ажыл бүрүзүн дараалашка чорударына эптик кылдыр тургускулаан. Улуг-улуг херекселдерин бир станоктан өске станокке шилчилерде көдүрер краннарын ажылдап турар. Оң ачызында дузалал үезин эң кыска кылдыр кызырган. Мастерскаянын бүгү ажылчынары нормаларын шупту бүдүн чартык — ийи катап ажыр күүседип турарлар. Трактор бүрүзү септелген 40 шак дургузунда үнүп турар, а график өзүгөрү 55 шак дургузунда септетинер.

(СЭТА).

Сталинградгидрострой. Солагай талакы эриктин тудуг эргелелиниң коллективи тудуг-монтаж ажылдарынын планын ажыр күүседип турар.

Чурукта: социалисттик чарытын мурнакчылары (солагай таладан) чозаачылар В. Г. Носовон, Н. Н. Лугвенев, экскаваторчуларнын бригадир И. Н. Елисеев, экскаваторщик И. Ф. Поляков, комсомолчу-аныктар экскаваторунун бригадир В. Г. Борисов болгаш чозаачы М. М. Гуленко.

Нуруу А. Батайовтуу. СЭТА-нын прессклишези.

В. И. Ленинниң Чогаалдарынын үжөн дугаар тому казах дыла

АЛМА-АТА. Казах ССР-нин Күрүнениң ном үндүрер чери В. И. Ленинниң Чогаалдарынын үжөн дугаар томуунун казах дыла очулгазын парлап үндүргөн.

Орус дылдан очулганы ВКП(б) ТК-нын чанында Маркс—Энгельс—Ленинниң институтунун казах салбыры кылган.

(СЭТА).

НИВХИ СУУРДА

КУКЛЯ. Хабаровск крайнын нивхилерниң Кукля деп суурунда колхозтун клубунда агитпунктуга кезжээ аңчылар, балыкчылар болгаш суурунун интеллигентилери чыгып кээп турар. Олар манаа солдуннар болгаш журналдар номчуур дээш, улус судтарына сонгулдалар дугайында беседаны дыйнаар дээш кээп турарлар.

Агитпунктунун удуртукчузу эш Ильвун сонгукчулар-биле нивх дылга солун болгаш эки беседаларын эртирип турар.

Совет суд болза, совет улустун үндезин эрге-ажыктарын камгалап турар — деп, эш Ильвун чугаалаан. Октябрь революциязынга чедир ыңдыг эвес турган. Хаанын суд дужуметтери чинжең садыгжыларын, помещиктерниң болгаш фабрика-тыларнын эрге-ажык камгалап турган. Амгы үеде Америкада Англияда болгаш өске-даа капиталист чурттарда ыңдыг байдалдыр туруп турар.

Бистин суурууска кырган аңчы чурттап турган. Нивх улус ол аңчы шыңчы болгаш күш-ажылга кызымакай болурга аңаа ынак, ону хүндүткөп турган. Бир-ле катап суурга Бояршинов деп чинжең садыгы чедилип келген. Кырганда хей өлүк кезин ол садыгы көрүп кааш ону эвстри арагалаткаш, чаа боо бээр болуп азааш оң бүгү өлүүн ап алган. Айлар эртип-ле турган, а аңаа азааш боону аңчы албаан.

Бистин колхозу-вусту «чаа амыдырал» деп адаар. Шынавыла нивхтер ам чаа өзу-биле чурттап турар. Шаанда бижик билгилиг чагыс-даа нивх кижиде чок турган. Ам бо хүннерде бижик билбес чагыс-даа нивх чок болган. Колхозчуларнын уруглары школарда болгаш техникумнарда өөренип турарлар. Алексей Чида клубту болгаш библиотекти эргелекчилеп турар, эш Од эге школа эргелекчилеп турар.

(СЭТА).

Москва. Метронуң «Новослово-ка» деп станицынын тудуунда электри чырыктын каастап турары.

Латви ССР. Рига районда «Мару» колхозта куш фермазы бар. Ферма эргелекчизи М. Лусистин куштары чөмгөрүп турары.

ПАРТИЙНИ АМЫДЫРАЛ Комсомолдун политөөредилгезин удуртпайн турар

Бай-Тайга районунун Көп-Сөөк суузуна «Победа» колхозта комсомолдун политөөредилгезинин ажылын удуртуунун херези ВЛКСМ райком болгаш колхозта партия, комсомол эге организациялары ки-зичегейинин тусунга албайн турар.

Колхозта тургускан комсомолдун 26 кижидык ажалыгы эге политбөлүмү өөредилге чылы эгелээнинден бээр чүгдө 2 катап чыгып кичээлдээ. Бирги кичээлге 26 дыйнакчылардан чүгдө 6 кижиди, ийги кичээлге чүгдө 4 кижиди келген. Ам сөөгү уеде мырнай чыылбастан, ажылы оксаан.

Эге политбөлүмүнүн ажылынын шак мындай сандаргай байдалда турарынын чыдаганын болза, колхозта комсомол эге организациязы (секретари эш Десля) комсомолчуларнын политөөредилгеже хары салганын бедитпейн, оларны органи-заставайн турарында болгаш ВЛКСМ райком (секретары эштер Доклак, Ильин), колхозта партия эге организациязы (секретари эш Адыг) комсомолдун политөөредилгезинин ажылын удуртууну шуут утканнар. Эге политбөлүмүнүн ажылы шак мындай сандаргай байдалды болуп турда кандыг-даа кем-чег албайн, ол чорук-биле эптежин турарлар.

Ооң-биле кады бөлүмүнүн дыйнакчылары өөренир чер, чырык-биле болгаш өөредилге литературалары, саазын, карандаш-биле хандыртмаан.

Колхоз даргазы эш Сундуй-оолга өөренир чер, чырык-биле хандыр дугайында комсомолчуларны каш удаа тургузуп келген чөптү негелделери кандыг-даа үрө-түнчөлдө чокка артып калган. Ол ышак колхоз баштаар чери бөлүмүнүн дыйнакчыларын өөредилге болуп хунверде ажылдан хоставайн турар. Комсомолчуларнын политиктиг кижизидилгезинин херези эш Сундуй-оолга бичин-даа хамаарышпас чүве кылдыр көрүп турар.

Дыйнакчыларын өөредилге херексели-биле хандырар дугайында ай-

тыргыны ВЛКСМ райкому дыка-ла үр үенин иштинде шиттирлеп келген, а мынчага чедир шиттирлеп чадап каан. Ынчангаш дыйнакчылар мынчага чедир өөредилге херексели-биле хандырттып алып аргазы чок болуп турарлар.

Эге политбөлүмүнүн пропаган-диз бөлүмүнүн ажылын экижидип алып дээш үстүндө четпестер дугайында айтыргыны ВЛКСМ райкомунга, партия эге организациязынга, колхоз баштаар черинге каш удаа тургускан, мынчага чедир кандыг-даа дузаламчы ап шыдаван.

Колхозка комсомолдун политөөредилгезинин ажылы чүгдө бо чылын мынчаар сандаргай байдалды болуп турар эвес, харын эрткен өөредилге чылында база-ла сандаргай байдалды туруп турган. Эрткен чыгы четпестери бо чылын база катап эгелей берген. Бир эвес комсомолдун бо эге политбөлүмүнүн ажылына ВЛКСМ райком эрткен үези ышак хамаарышталгы болуп болза, өөредилге кандыг-даа эки түнчөл чедип ап шыдавазы тодаргай.

Колхозта комсомолдун эге политбөлүмүнүн ажылын дарый экижидер төлөздө, ВЛКСМ райкому өзү барымдалаап күөсетимес шиттирип үндүрер хоозун аргазында адыртыгаш, херек кырынга боттут ажыл чорударынын ажылгыр аргазы-биле ажылдаар болгаш колхозта комсомол эге организациязын бо талазы-биле хүн-бүрү боттут удуртуп херек. Колхозта партия эге организациязынын секретари эш Адыг комсомолдун ажылын, оон политиктиг өөредилгезин аңаа хамаарышпас чүве кылдыр көрбөй, ботту удуртуу чугула. База колхоз даргазы эш Сундуй-оол комсомолдун политбөлүмүн доктаамал өөренир чер-биле, чырыкты, оттулар ыш-биле хандырып, аныктарын өөредилге хүннереинде ажылдан хостап чорудуп турарын боттандырса чогуур.

Х. ТААН-ООЛ,
комсомолдун эге политбөлүмүнүн пропагандин

Бүдүрүлгөде коммунистерниң мурнакчы ролу

Бүдүрүлгө черинге партия органи-зациясы болза, ажылчыларнын бүдүрүлгө планын күөседир дээш күш-ажылыга көдүрүп, бүдүрүлгенин ажылын тода удуртуп болгаш хынаар сорулгалы. Бүдүрүлгөде коммунист бүрүзү болза, кандыг-даа дааскан ажыл-херекти партияны меделерди өзү-биле күөседир ужурул. Партия организациязынын идея-политиктиг кижизидилге ажылы бедик денелдиг болган тумдун-на, партияны ке-жигүнненин болгаш кандидатарынын меделерди чоруу улам-на бедик болуп.

Областын чурт улеттуунун Кызыл хоорайда аш-чем комбинаты моон мурунда хожудангай бүдүрүлгелерин бирээзинге санадып турган. Ам бо үеде ул бүдүрүлгө хоорайнын мурнакчы бүдүрүлгелеринин бирээзи болу берген. Ол болза, анаа-ла таварылга эвес, харын хожудангай чорукту чылдадыр дээш аш-чем комбинатында партия организациязы күженишкенин ажыл чоруткан, коллективтин бүгү кежигүннери күш-ажылга илепкейлиг көдүрүлгөн.

Партия эге организациязы бүдүрүлгө ажылынын бүгү уаастотарынага коммунистерни таарыштыр тургускан болгаш оларнын күш-ажылын мобилизастаан, коммунист бүрүзүгө хөй-ниитини тодаргай даалгаларны берген. Салбыр, ээлеч бүрүзү болгаш ажылчын бүрүзү бүдүрер ажыл нормазын долдуур болгаш ажык күөсетсин дээш партия организациязы бүдүрүлгени тодаргай, боттут удуртуп, социалистг чарыштын өзүлүг организаакчызы болу берген.

Социалистг хүлээлгелерин күө-сөдөлерин хүн-бүрүдө хынап турар. Оон түнчелдиге күш-ажылдын бүдүрүлгүлүү тодаргай-биле өскөн. Хлеб быжыра черини коллектив (оон

удуртукчу ВКП(б) кежигүнүнге кандидат эш Викторова) октябрынн бүдүрүлгө программасын 109,8 хуу күөсеткен. Коммунист эш Черваев-тун удуртуп турары кандидат кыдыр талазы-биле салбыр октябрь айнын бүдүрүлгө планын 130,9 хуу, ол салбырнын комсомолчу-аныктар бригады (бригадари ВКП(б) кежигү-нүнге кандидат эш Фомина) планын 122 хуу, эш Мартиненковун удуртуп турары бригада 141,8 хуу күөсеткен-нөр.

Ийи дугаар хлеб быжыра чер (бригадир эш Петрова) бүдүрүлгө планын 134,5 хуу күөсеткен. Хлеб быжыркычы стхановчу эш Сиркин октябрыде ажыл нормазын 136 хуу күөсеткен болгаш бүдүрүлгөде оон-даа өске 51 мурнакчылар күш-ажыл оонагалгыны 120—130 хуу күө-седип турарлар.

Организаастг чоруктун болгаш социалистг чарыштын калбарган ачы-зы-биле аш-чем комбинатынын коллектив 1951 чылдын оон айларынын дургузунда бүдүрүлгенин ниити про-дукциязын планын 101 хуу, бараанын продукциязын 120,4 хуу күө-сеткен.

Комбинан оон айларынын дургузунда күш-ажылдын бүдүрүлгүлүүн 18,70 хуу бедиткен болгаш бот-эрткти 4,80 хуу кудалаткан. Оон-биле кады бүдүрүлгө 423.000 рубльдин акша-хөренги чыылдазын чедип алган.

Социалистг хүлээлгелерин чедишкенин күөсеткен болгаш бодунуң ажылын экижиктен дээш ВКП(б) Кызыл хоорком болгаш хоорай Советинин күөсөкчи комитеди аш-чем комбинатынын коллективинге шилчир Кызыл тул тывыскан.

А. КИРИЛЛОВ.

Партабинеттиң ажылынга таарымчалыг байдалды тургузар

Партабинет — марксизм-ленин-измин теориязын болгаш төөгүзү өөренип турар коммунистерниң бол-гаш партия кежигүнү эстиктивтер-ниң оода болуп. Сүт-Хөл райони-нун партабинети ол бедик хүлээл-гени боттандырбайн турар. Чүте дээрге, районун партабинетиде ажалдаар байжы чок болуп, хамкы оон дептерлерин шафтап алган, бичи өрээлинге сыйнап алган чыдар.

Ам үеде партия кабинети марксизм-ленинизмин теориязын өөренип турарларга лекциялар номчуур, консультациялар кылдыр, дыйнакчы-

ларны херектиг литературалар-биле хандырар аргазы чок болган. Политшколарнын, бөлүмненин, пропагандинтеринге, дыйнакчыларынга ам үеде партабинеттин ужу-рузы дыка улуг болуп, негетинип турар. Ол негелдени ВКП(б)-нин Сүт-Хөл райкому, райкууском би-лип турса-даа партабинетти амды-гаа чедир байжы-биле хандырбаан болгаш хандырар деп болавайн-даа турар.

Партабинетти байжы-биле хандырып, оон ажалдаарына таарым-чалыг байдалды тургусса чогуур.

Х. БОРБАЙ-ООЛ.

Тургузукчу марксизм-ленинизмниң, генийлиг чогаалы (Советтерниң VIII Бүгү-эвилел Онза съездинге „ССР Эвилелиниң Конституциязынын төлөвилелиниң дугайында“ эш Сталинниң илеткелинин 15 чыл болганы).

Он беш чылдар мурунда, 1936 чылдын ноябрынын 25-те „Советтер-ниң VIII Бүгү-эвилел Онза съезди-нинге совет улустун улуг баштыкчы-зы болгаш башкызы эш Сталин «ССР Эвилелиниң Конституциязы-нын төлөвилелиниң» дугайында илет-кел кылган.

Эш Сталинниң «ССР Эвилелиниң Конституциязынын төлөвилелиниң дугайында» илеткели бүгү делегейге төөгүлүг ужу-рузалыг документ. Большевикчи угаан-бодалдын ол шылгарангай чогаалы марксизм-ленинизмниң чогаалдарына эне-улуг үнелиг салышкын болуп турар. Эш Сталин ол илеткелинге совет улустун большевик партиянын удуртулганы-биле бистин чуртувуска социализмин тургузары дээш чорудуп турган маадырлыг Демиселинин түнчөлү болуп чаа Конституциянын төлөвилелин генийли-биле үндөзилээ. Эш Сталин марксизм-ленинизмниң теориязын улам-на бурунгаар сайыратышсаан, совет социалистг демократизмин дугайында, коммунизмин тургузары дээш демиселге колдуг-ла чепсек социалистг күрүненин ролун дугайында даа чурдунер-биле байыткан.

Эш Сталинниң ол илеткели болза, совет улустун коммунизмин тиелел-гези дээш демиселиниң тугу, бүгү чурттарынын ажылы чоннарнын тайбыл, демократия дээш, социализм дээш демиселинде канчаар-даа аажок улуг күштүг идеялиг чепсек болуп.

«ССР Эвилелиниң Конституциязы-нын төлөвилелиниң дугайында» илеткелинге эш Сталин социализм-нин тиелелгезинин түнчелдиге бистин чуртувуска болган тергини улуг бурунгаар шимчээшкенин ниити-лештирип, большевик партиянын удуртулганы-биле бистин Төрөөн чуртувустун тиелелгезин-биле сайыраарын тодаргай көргүскөн.

ССРЭ-нин чаа Конституциязын хүлээп ап турарынын үезинде бистин чуртувуска кризистерин болгаш ажыл чок чорукту билбес, ажылы массаларнын ядарап, хоозураарын билбес болгаш шыдалгы, культу-рлуг чурттарынын бүгү-ле аргала-ры Совет Эвилелиниң хамаатыла-рынга берип турар чаа, социалистг экономика тургустунган турган. Эко-ном талазы-биле ол өскерлишкени-нөр-биле холбаштыр совет ниитиле-дин анги тургузуу база өскерилген. Мөлчүкчү аңгыларны шуптуну тую-лунга чедир узуткаан турган. Совет ниитилеге бот-боттарынга найырал-дашканы ийи аңгылар—ажылчылар-нын болгаш тараачыларнын аңгы-ла артып калганнар. Ол ышак ажылычы аңгы-биле болгаш тараачы-нар-биле бүгү дээш ажалдаарын хары-лаагы бистин совет интеллигенция-сы база артак.

Бистин чуртувуска социализмин тиелээнинин түнчелдиге болгудан социализм чарышкынынын байдалдарын ханызы-биле көргү-пүшүш, эш Сталин бистин ажылын аңгы-биле бистин тараачы-нар-ынын болгаш бистин интелли-генцияныстың көрүп эрткен үнде-зин өскерлишкенин демделгээ.

ССРЭ-нин пролетариатды болза, мырнай чаа аңгыже, ССРЭ-нин ажылыч аңгызыне хуула берген. Россиянын маадырлыг аңгычын аңгызы капиталистерниң эрге-чагыр-газын делегейге бир-ле дугайында ойтур октааш, ажал-агынын капиталистг системазын узуткап, бистин чуртувуска социализмин прин-циптерин доктадып, бүдүрүп үндү-рүшкүнүнүн хөренгилери болгаш чепсээ улуска хамааржып турар күчү-шылдалгы совет социалистг күрүнени тургускан. ССРЭ-нин ажылыч аңгызы болза, совет ниитиле-дин удуртукчу күжү болуп турар болгаш ону коммунизм тургу-зуушкунунун оруу-биле идегели-биле эдиртип бар чыдар. «ССРЭ-нин ажылыч аңгызы дээрге, мырнай чаа, мөлчүгдөлдө хосталган, кижит төрелгетенин төөгүзүгө моон мурунда көзүлбөн ажылчы аңгы-лар»—деп эш Сталин айтып турар.

Совет тараачыларнын байдалы база-ла өскерилген. Бистин Төрөөн чуртувустун тараачыларны поме-шктерин болгаш кулактарнын мөлчүгдөлдөринден кезээ менгези-биле уштунганнар. Колхозчу тараачы-нар болза, боттарынын ажылын болгаш эт-хөренгилерин коллектив-тиг күш-ажылга, бо үениң эи-не бол-баазын көдээ ажал-агы техника-зынга, мурнакчы минуринчи агро-биология эртеминге үндөзилеп турарлар. Бистин тараачын чоубу-стун ажал-агынын үндөзилген артыкчы күш-ажылга үндөзилгенин өзүп болгаш быжыгып турар коллективтиг өңчү-хөргөй чыдып турар. Ынчангаш советтин тараачы-ларнын дээрге, кижит төрелгетенин төөгүзүгө көзүлбөн мырнай чаа тараачылар болур-дур.

Совет эрге-чагырга чылдарынын дургузунда ажалчылар-биле бол-гаш тараачылар-биле кады чаа

ниитилелдин тургузушкунун бот-тандырып турар чаа, совет интелли-генция өзүп келген.

ССРЭ-нин националдарынын бот-боттарынын аразында харылаазында болтулаан бүгү делегейге төөгү-лүг ужу-рузалыг өскерлишкенинге эш Сталин 1929 чылда-ла, «Национал айтыргы болгаш ленинизм» деп бодунуң классиктиг чогаалына социалистг нацияларнын дугайында дурмуни көдүрүп үндүргөн бол-гаш үндөзилээ.

Совет ниитилел болгаш күрүне тургузуунун ачызында ССРЭ-нин улустары бүгүдөй-биле улуг орус улустун дузаламчызына даянуп алгаш, ажал-агынын болгаш культу-ранын бүгү-ле адырларына кан-чаар-даа аажок улуг чедишкенин чедип алганнар. Нацияларнын бот-боттарынын аразында идегеш-пес чоруктары шуут чиккен болгаш улустарнын аразында найырал бол-гаш акы-думалыкчы дем катыж-мышкыны чангыс ай эвилелдеш-кен күрүненин системазынга соци-ализмге үндөзилээ, туюлунга чедир тургустунган болгаш улам-на быжыккан. Бо бүгү чүдүлөр болза, ленинчи-сталинчи национал полити-канын канчаар-даа аажок улуг тиел-лгезин көргүзүп турар-дыр.

Социализмин тиелелгезинин түн-челдиге бүгү совет ниитилелдин мо-раль-политиктиг чангыс эви, ССРЭ-нин улустарынын бузулбас найыралы болгаш амыдырал тургузукчу совет патриотизм дээш ышак ол хире күчү-шылдалгы шимчеликчи күштер чуртун иштинге калбарган.

Социализм болза, бистин чурту-вуста херек кырында бар чүүл апа-рган, ССРЭ болза, сайыраашкынын чаа оруунче, социалистг ниитиле-дин тургузушкунун доозарынын болгаш ниити амыдыралдын удур-тукту эгези: «Кижит бүрүзүндө—оон мергежиллиң өзүгаар, кижит бүрүзү-нө—оон херезгениң өзүгаар» деп коммунистг принцип турар ужу-рлуг коммунистг ниитилеге чоору шилчиринин оруунче кирген дээр-зинин ол делегейге төөгүлүг факты-зын Сталинчи Конституция дүрүм өзүгаар быжыктырган. Совет ниити-лел болгаш күрүне тургузуунда ажалчы чоннарнын чүс-чүс чылдар эчинде күзөп чоран күзөп, бода-дыр херек кырында боттунган.

Совет ниитилеге коммунистг партиянын удуртукчу мергежилди эш Сталинниң илеткелинде ханызы-биле үндөзилеп көргүзүп турар.

Совет ниитилеге, социалистг күрүнелде большевик партиянын ол удуртукчу күжү оон улустарынын аас-кежин дээш шыларгалгай, маа-дырлыг демиселинде үндөзилетин-ген.

Совет социалистг демократиянын буржуазтыг демократиядан артык күштүнүн эш Сталин бодунун илет-келинге тодаргай көргүскөн. Бур-жуаз күрүнелерин конституцияла-рындаан Сталинчи Конституция үн-дөзини-биле ылгалып турар. Ол дээрге, делегейде эи-не демократыг конституция болуп.

Буржуаз конституциялар бот-бот-тарында чүүл-бүрү кылдыр аңгы-ла-нып турса-даа, олар ниити таарышкан үндөзинин болуп турарлар. Олар капитализмин принциптерин-ден тывалыганнар. Бир талазында бүдүрүлгенин чепсээ болгаш херек-селдери хуу өңчү, кижини кижит мөлчүрү чорук, хөй кезин болуп турар ажылыч чонун мөлчүдүшкүнү болгаш яларангай, өске талазында байлакшыл болгаш ажалдавайн турар эвээш кезинин тамчы—буржуаз күрүнелерин конституцияларын-нын тургузуу мындагы болуп турар.

Буржуаз конституциялардан Сталинчи Конституциянын онза ылгалып турар чоруу, бистин ниитиле-дин амыдыралында боттандыр-ган социализмин принциптеринге үндөзилетингенинде. Социалистг өңчү бүдүрүп үндүрүшкүнүн чепсээ болгаш хөренгизин кылганы, мөлчүшкүнү болгаш мөлчүчү аңгы-ларын узуткаан — ССРЭ-нин Конституциязынын баазалатынганы социализмин кол-кол быжыг туруштары ындагы.

Буржуаз конституциялар тергин-деки аңгыларга ажалчы болгаш таарымчалыг корум-чурумнары бы-жыктырып турарлар. Капиталистг күрүнелерин удуртулганында сол-чуп турар чүүл-бүрү буржуаз партиялар болза, чүгдө буржуазиянын диктатуразын хевээр артырып, ону быжыгларына чүткүлдүлгөр. Оон чижээ, АКШ болуп болуп. Ында миллиардерлер — Морганниң, Рокфеллерин, Меллонун, Дюпонун болгаш өскелерин-даа улуг-улуг каттыгышкынына Катышкан Штаттарнын административтиг-поли-тиктиг болгаш дипломаттыг апа-ратыг боттарынын холдарына чырада туруп, чуртун экономиказын боттарынын сонуургалдарынын эрге-ажыктарына ыят чогу-биле ажаллап турарлар.

ССРЭ-де байдал оон мырнай өске Сталинчи Конституция ажал-

чы чоннарга ажалчы болгаш таарымчалыг корум-чурумнары бы-жыктырган. Эрге-чагырга туруп турарлар — ажалчы аңгылар — ажалчылар болгаш тараачынар—ол дээрге, ниитилелдин күрүне удуртулганы (диктатуразы) ук ниитилелдин мурнакчы аңгызы ажал-чынын аңгыга хамааржып турар дээр-зинин дугайында фактыны дүрүм өзүгаар Сталинчи Конституция бы-жыктырып турар. Күрүнени уштап-баштаарына ССРЭ-нин бүгү-ле ажалчы чоннарын хаара тутпушаан, Конституция болза, пролетар дик-татуразынын баазазын оон-биле калбаргып турар.

Буржуаз конституцияларнын үн-дөзини «... националистчи, азы тер-гиндеп турар нацияларнын консти-туциялары болуп турар» деп эш Сталин айткан. Чижээ, АКШ-та негрлер болза, капиталдын эрге чок куллары болуп турарлар, ычяагыш ол күрүне болза, буржуаз күрүнел-герге таарышкан байдалды корум-чурумун болуп турары ол.

Сталинчи Конституциянын онза-ланч чүүлү болза, оон ханы интернационализминде. «Шупту нация-лар болгаш расалар оларнын шаан-дакы болгаш амгы үеде байдалдары-нда хамаан чокка, оларнын күштү-түү болгаш кошкаа-даа хамаан чокка—ниитилелдин ажал-агы, ниити-лел, күрүне болгаш культурулу амы-дыралынын бүгү-ле адырларында бир ден эргени эдилээр эргелигер» деп чүүлгө ол Сталинчи Конститу-циянын үндөзилээ. Совет улустар-нын бузулбас найыралын тургускан ленинчи-сталинчи национал полити-канын канчаар-даа аажок улуг че-дишкенин Сталинчи Конститу-цияда кириген.

Хөй-ниитинин болгаш күрүне амы-дыралына совет хамаатыларынын тен эргелиг бодурунун принциптерин тен хоойлуктуган. Социализмин ССРЭ-ге тиелээ чоруу болза, ча-жыт бамлаашкыны-биле бүгү-ниити-нин, тен эргелиг болгаш дорт сон-гудазын чорударынын аргаларын берген. Бистин чуртувуска күрүне эрге-чагыргаларынын органиарына болуп турар сонгудалар бүгү сон-гукчуларнын чангыс-даа кижит ар-пайн киржишкени-биле эртин турар.

Совет хамаатылар болза, ажал-даар эргелиг, дыштаныр эргелиг, өөренир эргелиг, кыраанда, аарыгта ийикпе азы ажал кыла албас ужу-рга таварышканда материалдыг ду-заламчыны алып эргелиг дээш ыш каш ол хире улуг чагай, амыды-ралга чугула эргелерин эдилеп турарлар. Оларга политиктиг эргелерин болгаш хосталганы долзуу-биле тыпсып берген.

Бистин Конституциявыстын онза чүдүлдерин тайылбырлавышаан, эш Сталин ССРЭ-нин Конституциязын дээрге, келир үеде чүпү кыла чо-гурун айтып турар декларация эвес, а «чөгум херек кырында чүп-ле тып болгаш чаалап алганын, оларнын регистрааны болгаш дүр-мү өзүгаар быжыктырганы-дыр» деп демделгээ.

Сөстүн, парлаганын, хуу херек-тин, ажалчыларнын, тараачылар-нын, интеллигентилерин организа-цияларынын хостуг болуру ССРЭ-ден аңгыда делегейин чангыс-даа чуртунда чок. Ажалчыларнын бол-гаш тараачыларнын канчаар-даа аажок хөй сангы клубтары, ажал-чыларнын болгаш тараачылар-нын солуннары, ажалчыларнын бол-гаш албан-хаакчыттары барык-ла шуптуну профвилелдеринде ка-тыштырганы—бо бүгү чүдүлөр бол-за, Сталинчи Конституцияда айты-нган эргелер амыдырал кырында канчаар боттаны турарынын тодар-гай херечиз болуп турар.

Сталинчи Конституцияда совет хамаатыларынын эргелерин база би-жип каан. Совет хамаатызы кижит бүрүзү-ле ССРЭ Конституциязын сагыр, хоойдуларны күөседип, күш-ажылдын сагыла-чурумун эдирип, хөй-ниитиниң хүлээлгезин ак-сеткил-дик көөр, социалистг ниити чурт-талганын дүрүмненин хүндүткээр, хөй-ниитиниң социалистг өңчүзүн улгатыларынын дугайында сагыш-талгы хүлээлгелиг. Ада-чуртун камгалаары хамааты бүрүзүнүн ыдыктыг хүлээлгези болуп. ССРЭ-нин Чепсектиг Күштеринге шериг албанын эртерери совет хамааты-ларнын хүндүлүг хүлээлгези.

Эш Сталинниң «ССР Эвилелиниң Конституциязынын төлөвилелиниң дугайында» илеткели бүгү делегейге төөгүлүг ужу-рузалыг документ болуп. Ол империализминде лагерин-ге шынгы согушкунун таварыш-тырып турар болгаш тайбын, демократия болгаш социализм дээш демисеип турар бүгү улустарны мо-раль талазы-биле деткил турар.

Эш Сталин ССРЭ-нин Конститу-циязынын бүгү делегейге канчаар-даа аажок улуг ужу-рузалыг онза-лап демделгези, ССРЭ-нин

чаа Конституциязы болза, социализм болгаш демократия тилетир-бес дээрзинин дугайын чугаалавы-шаан, фашизмге удур буруудалары-нын актызы болур» деп айткан. Совет улустун герман фашизмин болгаш япон империализмин ашкан бүгү делегейге ужу-рузалыг тиел-лгези болза, ол генийлиг сталинчи баш удур өтүр билишкенин чай-нынчак тодарышкыны болур.

ССРЭ-нин чаа Конституциязынын төлөвилелиниң дугайында илеткел-линге эш Сталин «ол болза, ССРЭ-де боттандырылган чүдүлдерни өске чурттарга чөр-лө боттандырып болур деп чүвени херечилеп турар доку-мент болур-дур» деп чугаалаан.

Оон сонда болтулаан төөгү ол генийлиг сталинчи баш удур өтүр көрүшкүнү долзуу-биле бадыткаан. Ам бо хүн Совет Эвилелинин оруу-биле социализмин чедишкенин тургузуп турар улус демократиязын чурттары чоруп оорлар. Сталинчи Конституциянын идеялары болза, улус демократиязынын чурт-тарынын коммунистг болгаш ажалчы партияларына оларнын социализм тургузушкунга эрге-жок чугула чөр-лө болуп, улус-демо-краттыг тургузугну быжыдары дээш демиселинге удуртукчу эге болуп.

Сталинчи Конституция болза, бүгү делегейин мөлчүткен болгаш дарлаткан улустарына ханы рево-люстуг сааларын чедирип турар. Ол дээрге, тайбынын, демократия-нын болгаш социализмин өзүп тур-рар күштеринин демиселиниң бол-гаш тиелелгелеринин дем-дээ болуп турар.

ССРЭ Конституциязынын төлөвилелиниң дугайында эш Сталинниң илеткел кылган үезинден бээр эрткен он беш чылдар болза, улуг Сталинга баштадырган большевик партиянын удуртулганы-биле чо-раш, совет улустарын чедип ал-ганы шылгарангай тиелелгелеринин болгаш маадырлыг демиселинин чылдары болганнар.

ССРЭ-нин Конституциязынын төлөвилелиниң дугайында илеткелинге эш Сталин мынча деп чугаалаан: «Демиселиң болгаш түрөгдөл-дерин орун эртин келгенин түн-челдиге бистин тиелелгелеринин чагай үрө-түнчелдерин илергелеп турар конституциялыг турары өөрүн-чүт болгаш байыраачы-дыр. Бистин улuzuвус чүпүн дугайы дээш тулчуп турганын болгаш олар бүгү делегейге холбашкан төөгүлүг тиел-лгелерин канчак чедип алганын билип орагга өөрүнчү болгаш байы-раачы-дыр. Бистин улuzuвустун элбек төккөн ханы хей барбаан бол-гаш ол бодунун түнч

Кореяның Улус-Демократтыг Республикасының Даштыкы Херектер министри Пак Хен Еннің КНО-га болгаш Айыыл чок чоруктуң Чөвүлелинге медеглели

ПХЕНЬЯН, (СЭТА). Кореяның Улус-Демократтыг Республикасының Даштыкы Херектер министри Пак Хен Ен КНО-нун Кол Ассамблеясының даргазына болгаш Айыыл чок чоруктуң Чөвүлелинге моон ааанда медеглелди чоруткан: Кореяның Улустун армиязынын шериглери болгаш кыдат улустун эки-турачыларынын араатанзыг чорууну дугайында хоп-мегелиг чугааларны неперетпешаан, Катышкан Нацияларның Организациясының ак-көк тугу-биле чажыртынып алгаш, Кореяга араатанзыг үлгедешкинини кылып турган болгаш ону ам-даа үргүчүлөп турарлар.

Шериг чажыдын сөглэринче туртурганнарны албадаар сорулга-биле туртурган шериглерге тургускан америк лагерлерде болуп турар араатанзыг чоруктарың болгаш хиличкестээшкиннерин, өлүрүшкүннерин дугайын бистин корей болгаш даштыкы-даа парлагаларга медеглелдервиске чангыс удаа эвес медеглелини турган. Байсаалганын болгаш шаажылаганын соонда дыка хөй туртурган шериглери адып өлүрүп, узуткап турар. Сувонда, Тайденге, Тэгүде болгаш эске-даа черлерде америк лагерлерде турар туртурган кижилер калдыг-дошкун хиличкестээшкиннерин соонда угаан-медерелин оскунуп, текек аарып турарлар. Чижээ, Мурнуу Кенсан провинциясында турар бир чартык ортулук туртурган шериглер турар лагерини ол черниң чурттакчылары өлүм ортулук деп адал турарлар. Өлүрткен болгаш хиличкестээшкинге шылдашпай өлген кижилерини мага-боттарын хүнүн-не оон сөөртүп үндүрүп турар. Каргыс шагдалар туртурганнарны адагаштарга чыпшыр шарааш, оларны кара кылдыр боолап шенетинип турарлар. Лагерлерде тургускан кижилер асар адагаштарда астырган кижилерини мага-боттарын үргүчү көрүп болур. Ыракта четче эвес сан-биле аларга, чүгле бо чылы бенин Мурнуу Кореяда туруп турар туртурган шериглер турар лагерлерге 17 муң хире Кореяны Улус армиязынын болгаш кыдат эки-турачыларынын солдаттары болгаш офицерлери өлүрткен, хиличкестээшкиннен болгаш аштан өлгеннер.

Дээрбечи шериглер туртурган шериглери өлүрүп узуткаары-биле чергелештир тайбын чурттакчыларын узуткаар сорулга-биле корей хоорайларынын болгаш суурларнын кырынче араатанзыг жудуушкуннарны ам-даа үргүчүлөп турарлар. Хоорайларынын болгаш суурларнын хөй нуруузунда-ла херэжженер болгаш чаш уруглар турар чурттагал кавар-талдарыне болгаш шөлде ажилдап турган тараачыларнын кырынче америк агаар дээрбечилери частыр, шыгыг хоранныг болгаш өртедир бомбаларын, өртеңир кывар-чүлдүг тоскаарларын, үр болгаш частыр бомбаларын октап турарлар. КНО-нун шериглерини шериг-далай флудунун корабльдери хүнүн-не Япон болгаш Сарыг далай эриктеринде туруп турар хөй сангыг тайбын суурларын, балыкчы турларын болгаш хоорайларны боолап турарлар. АКШ-тын бомбалык ужура-жемелерини хүд-ыйа кылдыр үрөп кааны Пхеньянче америк ужура-чүлдүг калдыг-дошкун болгаш араатанзыг халдаашкыннарны кылып турарлар. Сөөлгү дөрт чартык айларын дургузунда хоорайке яныз-бүрү хемчээлди 35 муң ажыг авио-бомбаларны олар октааннар. Оон түнелинде 8.500 ажыг кижилер өлгөн болгаш балыгланган, а оларнын колдуу-ла херэжженер болгаш чаш уруглар болуп турар. Пхеньянче, Вонсанче, Сарвионьче, Суаньанче, Яндокче, Енбекче болгаш эске-даа хоорайларже сөөлгү ийи чартык айларын дургузунда 15 муң ажыг жудуушкуннарны кылган. Японияда болгаш Мурнуу Кореяда баазалатынган америк бомбачылар корей хоорайларже дүнеки-

нин араатанзыг жудуушкуннарны кылып келгенинден бээр ам ийи ай ажып тур. Ол хоорайларнын тайбын чурттакчыларынын чурттап турары он-он муң чер бажынарны болгаш тугу-дуглары бомбалаашкыннарны болгаш пулемет-биле боолаашкыннарнын түнелинде узуткатынганнар. Ол үенин дургузунда чүгле Пхеньянга 6 муң хире херэжженер, чаш уруглар болгаш кырганнар өлгөн болгаш балыгланганнар.

КНО-нун Кореяда шериглерини үлгедип турары бо араатанзыг чоруктарың чүнүң-биле тайылбырлаары? Ол хамыктын-на мурнунда америк империалистерниң бүгү-ле буураашкыннары-биле болгаш Кореяга дайын чорударына шаптыктап турар бергелерин улам-на өзүп турары-биле тайылбырлатынып турар. Ол чорук араатанзыг бомбалаашкыннары-биле тайбын чурттакчыларга өлүм-чидими таварыштырып тургаш, Кэсонда америк талаанын шыны эвес саналын хүлээп алырынче демисежип турар корей улусту албадарыне америк командьылардын кордаашкыны-биле тайылбырлатынар.

Америк империалистер тайбын дугайын чүгле сөс кырында чүдүрүп турар, а херек кырында Кэсонда чугаалажышкыннарны үзөринче, Кореяда дайынны калбартырынче болгаш ону бүгү делегейини үш дугаар дайынныче хуулдуураынче чүктүп турарлар дээрзини дугайын КНО-нун Кореяда шериглерини үлгедип турар араатанзыг чоруктары херечилеп турар-дыр.

Ынчалза-даа КНО-нун Кореяда шериглерини араатанзыг үлгедешкинини америк империалистер калдыг-даа хоозун, хоп-мегелиг чугаалар-биле чажырып шыдаастар, ол ышкаш, дайын кысыкчылары чаа хоп-мегелиг чугаалар-биле Кэсонда чугаалажышкыннарны узамдыктырып, ону мунгаш черже кирип-даа шыдаастар.

Америк империалистер бүгү делегейин хөй-ниитилерин Кэсонда чугаалажышкын талазы-биле канчаар-даа мегелеп турза, Кореяда америк шериглер чүнү кылып турарын бүгү делегейини улустары билдирер, корей улустун тайбынче чүткүлүнү дугайын билер болгаш америк империалистерниң бүгү-делегейини үш дугаар дайынны кысырын болдурбаатар-даа.

Кореяны Улустун армиязының болгаш кыдат улустун эки-турачыларынын дугайында америк империалистериниң неперетдип турары чаа хоп-мегечи чүдүлүп Кореяны Улус-Демократтыг Республикасының чааза шаап илеретпешаан, корей айтырынын тайбын эзу-биле шиптир-лээриниң бири этавы болуп турар Кореяда дайын чорудуушкуннарын озал чокка соксадырын, Кореяны Улустун армиязынын Кол командьыларынын болгаш кыдат улустун эки-турачыларынын төлээлериниң шыныч болгаш дүрүм эзууура саналын барымдаалап шериглери фронтунун шугумундан үндүрерин болгаш ийи километр хемчээлди боо-чөпсез дүжүргөн зонаны тургузарын, барла турган даштыкы шериглери Кореядан үндүрерин, Кореяда дайынны узамдыктырып турар кем-буруулуларын, а ол ышкаш тайбын корей чурттакчыларга удур үлгедип турар араатанзыг чоруктарынын организаакчыларын болгаш оон күү-седикчилерин эн-не шынгыс харыс-салгага бээрин КНО-дан нгеп тур.

ПАК ХЕН ЕН, Кореяны Улус-Демократтыг Республикасының Даштыкы Херектер министри. 1951 чылдын ноябрьның 19 Пхеньян хоорай.

РЕДАКЦИЈАНЫҢ АДРЕЗИ: болгаш уран-чүлдү калдыктың — 3-88; Кызыл Шетинин кудумчуу, бажым, харысгалгалыг се ретарың — 4-98;

Кореяда болуушкуннар

Улустун армиязының Кол командьыларының дынады

ПХЕНЬЯН. Кореяны Улус-Демократтыг Республикасынын Улустун армиязынын Кол командьыларының ноябрь 22-де медеглээни болза:

Кореяны Улустун армиязынын катыжышкыннары кыдат улустун эки-турачы кезектериниң сырый деткичези-биле камгалалдын кадыг-дошкун тулчуушкуннарын чорударын бүгү фронтларга үргүчүлөп, дайынга улуг чидиргелерни таварыштырып турар.

Ноябрьның 21-де чөөн фронтуга Янгунун соңгу талазынга дайын Улустун армиязынын мурнуку одуруунче калчаалыг 9 атакаларны чоруткан. Улустун армиязынын күчүлүг адышкынында бир батальон хире чидиргилгил аткаарлаан.

Төп фронтуга Кимсонун мурнуу талазынга Улустун армиязынын кезектери дайынга удур калдыг-дошкун тулчуушкуннарын чорударын үргүчүлөп турар.

Барын фронтуга онза өскерлиши-кинер болбаан.

Ноябрьның 21-де Нампхо, Вонсан болгаш Кансо районнарың тайбын чурттакчыларын араатанзыг-биле болсаарын болгаш пулемет-биле болсаарын үргүчүлөп турган дайынның ийи самолёдуң, дайынның самолёттарын кедеп адар адыжы-анчыларын отрядтары алдара аткан.

(СЭТА).

Мурнуу Корея— өлүмнүң болгаш карак чажының крайы

ПХЕНЬЯН. Кореяны Төп телеграф агентилели «Мурнуу Корея— өлүмнүң болгаш карак чажының крайы»—деп чүлдү парлап үндүргөн.

Америк солдаттарнын сагыктарынын болгаш лисынманчы полицей-чилериниң мергелериниң ааандаа турар Мурнуу Корея ам өлүмден болгаш мунгаралдан төгүлдөн карак чаштарынын чери апарган деп ол чүлдө чугаалап турар.

Мурнуу Кореяны узун оруктарында, база хоорайларын кудумчуларында амгы үеде 8 миллион ажыг ажил болгаш бажың чок кижилер улчуп чоруп турарлар. Олар хоорайларда долуп турарлар, ыччалза-даа оларда ажил-даа, хоргастаныр чер-даа чок. Өртек үениң канчаар-даа аажок улгатканындан чурттаар аргажок апарган. Чижээ, эрткен чылдын июньде Сеулга бир мерка (7 килограмм) ристиң өрттээ 15 муң вон турган, бо чылдын майда оон өрттээ 25 муңга чедир өскөн, а октябрьде 54 муң вон апарган.

Аштан өлгөннериниң сөөктери хоорайга хүнүнүң не кестүр. Чартык аштын амыдыралы Мурнуу Кореяны улзуунуң күштерин хоозураткан. Чурттакчы чон ам бо кышты этир-ринден коргуп болгаш мөгүдөп турар. Бүдүрүлгелериниң хөй кезини ажилдавайн турар болганда, ажил-даа чок, чурттаар чер-даа чок болуп турар. Соңгу Кореядан аткаарлап турар үезинде мурнуу чүкче американнарнын сүре бергени чүс-чүс мун кижилериниң чурттаар чери чок болуп турар болгаш олар ажык чер-даа, чер бажыңдарда ийикпе, анаа-ла онгарларда чурттап турарлар.

КНО-нун тугунуң адаа-биле тургускан өлүм лагерлеринде 5 миллион ажыг кижилерин күчүлөп-биле кириген. Амыдыралдын шыдажыр аргажок аар-берге байдалдарын уьжун, ол лагерлерде хүнүнүң-не чүс-чүс болгаш муң-муң кижилер өлүп турарлар.

Мурнуу Кореяда американнарнын үптөлгези араатанзыг шынарлыг болу берген. Американнар Мурнуу Кореядан ында бар турган бүгү өнүгүг металлдарын курлавырын үндүр сөөртү бергенер. Хөй сангыг аар үндүрүлгелерден, лисынманчы дүжүмөттернин тарааны күш-биле хураап ап туруп бергенинден тараачынар чер ажылын каапкак, боттарынын суурларындан дезип үнүп турарлар. Мурнуу Кореяны көдээ ажилгайгы буурап бадарында чоокшулап келген.

Американнарнын болгаш лисынманчыларнын элээшкени болза, эжелекчилерге болгаш оларнын чалчаларына чурттакчы чонун өжээнин улам улгартып, партизан шимчээшкенини болгаш Мурнуу Кореяны хоорайларында ажил соксадышкынныг шимчээшкениниң улам өзер чоруун болдурган. Эжелекчилерин болгаш оларнын лисынманчы чалчаларынын буттарынын ааандаа чер өртенип турар деп ол чүлдө чугаалап турар.

(СЭТА).

Египеттин премьер министри Нахас пашаның медеглели

НЬЮ-ЙОРК. Юнайтед пресс агентиленин Каирде корреспондентиниң медеглээ-биле алырга болза, Египеттин премьер-министри Нахас паша ол агентилел чериниң бижимел айтырынга хары кылдыр Суэц каналдын зоназында англичаннарнын үндүр сывырарына египет чазак быжыг шиптирлилгил деп медеглээ.

«Бир эвес Египет болгаш Англиянын аразына үшкү таладан киржир таварылга болур болза» египет чазак канчаарлы деп айтырымга Нахас пашаның харылааны болза: «Калдыг-даа киржилге күзевейн турар болгаш ол дугайында кымдан-даа дилег кылбаан бис. Египеттен болгаш Суданга англи шериглери үн дүрер сорулганы салып турар болгаш ол черлерниң чангыс-эвин херек кырынга чөптүг деп көөр калдыг-даа киржилге ажыктыг болгаш херек».

Англия-египет чөрүлдээге АКШ-тын ролиниң дугайында медеглел кылдырын дилээрге, оон роти биске ындаг-ла таарымчалыг эвес деп Нахас паша харылаан. Бистин хосталгавыска болгаш бистин девискээри-виске удур Англияны агресивизин АКШ деткип турар деп, ол чугаалаан. Каналдын зоназынга болгаш Суданга боо-чөпсөктүг күштерини туруп турар чоруу КНО-нун Уставын үрөп турар болгаш тайбынча база бүгү-ниитиниң айыыл чок чорууна айыылдыг болгаш бүгү-ниитиниң быжыг үр тайбынын тур-

(СЭТА).

гузарына Египеттин киржирин болдурбайн турар болза-даа, ол деткижени Англияга көргүзүп турар.

Амгы үеде болуп турар байдалдын дугайында Нахас пашаның медеглээни болза: «Египеттин болгаш Англиянын аразында байдалдын кайы хире дүшкүрүлүп болуп турары, болуп турар болуушкуннардан көстүп турар. Каналдын зоназында боо-чөпсөктүг чок хамаатыларга удур англи чөпсөктүг күштериниң удурлашышкак хоралыг чүлдери соксаал чокка үргүчүлөп, коммунал хандырылга бүдүрүлгелерин эжелеп ап турар».

Англия-египет керээни күш чок болдурарын херек кырында күүседир-биле египет чазак калдыг хемчегини ап чорудар деп турарыл деп айтырымга хары кылдыр Нахас пашаның медеглээни болза: «1936 чылдагы керээ болза, эрткен үега хамааржып турар болгаш кургаг черде калдыг-даа күш ону катап күштүг болдуруп шыдаастар. Египет улус болгаш египет чазак политиктин болгаш практиктин хемчеглериниң дузаы-биле бистин девискээри-виске хамаарышкан эрге долзуу-биле хандырттыгыжеге чедир демисежип деп турар. 1936 чылдагы керээни болгаш 1899 чылдагы ийи дугуржулганы күш чок болдурганны түнелинде бистин девискээри-виске англи шериглерини туруп турар чоруун чүгле каржы күштер деткип турар».

(СЭТА).

Боттарының эргелери дээш Ита шияның ажылчы чоннарының демисели

РИМ. Ажылчы массаларга удур демиселге үлетпүр бүдүрүлгө элээрине дузаламчы көргүзөр деп орада-дап турар полицияның чөнгээлиг ажил-чорудуулары-биле холбаштыр Туринде болгаш Миланда дүшкүрүлүг байдал тургустунуп турар.

Автомобиль заводунда ажилчы не-делети кызырарына удур демисе-жил турар ажилчыларнын удур-тулчууларына удур Туринде «Фиат» деп концерниниң дирекциясы калдыг-дошкун хемчеглерини ап чоруткулаан. Сөөлгү хүнерде ажил-соксадышкыннага киришкен дээш профвилел активчилериниң шиптинде 23 ажил-чиннарны, профвилелдин завод комитетининиң бир кежигүнүн баштадыр калдыг-даа сагындырыг чокка ажилдан үндүргөн.

Активчилерни ажилдан үндүргенинге удурланышкыннын демдээ кылдыр автомобиль заводунун ажилчыларны амылын соксаткан, чыскаал организастааннар. Полициянын улуг күштери ажилчыларны атакалап, агаарже боо адышкыннары кылып, база мергелер-биле ажилчыларны сокулап турганнар. Ажилчыларнын чыскаалыне карап

(СЭТА).

чажы төгүлдүрер газтарны салып турганнар.

Чыскааланнарны этеп, сокулаанынга болгаш тудуп хоругдаанынга хары кылдыр Туриниң дыка хөй заводтарынын болгаш албан черлериниң ажилчыларны болгаш албан хаакчытыр боттарынын ажылы соксатканнар, а дүш сөөлүнде Туриниң барык бүгү бүдүрүлгелериниң ажылчы чоннары ажил соксадышкыны чарлааннар. Полиция биле чыскааланнарнын аразына үсүкүлешкинер кудумчуларга үргүчүлөп турган. Миланын кыдык девискээри үлетпүрүг Сесто-Сан Джованнида ажил соксадышкыны-биле полицияны аразында сегиржип алышыкыннар удаа-дараа болулап турар. Сесто-Сан Джованнида «Бреда» деп металлургия заводунун 11 муң ажилчылары он ажыг хүн ажил соксадып турарлар. Полицияжилер отрядтары эрге-чагыраларын дужаалын эзууура ажил-соксадып турар ажилчыларже хүнүнүң-не халдаашкын кылып, оларны тудуп хоругдап турарлар.

(СЭТА).

Малайяда национал-хосталгалыг шимчээшкенини базарының планының буурааны

ЛОНДОН. «Дейли мейл» солунда «Малайяда англи эрге-чагырганың таваржып турары берге байдалынын дугайында медеглээ алыр сорулга-биле» Англияны колония министри Титтлатонун Малайяже баар деп турарынын дугайында медеглээ пар-лаан.

«Дейли мейл» солунунун Сингапурда корреспондентини Англияны каучук болгаш ак-коргулчу-биле кол хандырыкчызы болуп турар Малайяда байдалга хамаарыштырган чүлдүнде Малайяны улус-хосталгалы армиязынын улуг чидишкенин чедип алганын минип турар. Корреспондентиниң бижип турары болза: «Малайяда англичаннарнын байдалы коорту-ла бергедеп турар. Шыдажып үнер аргажок байдал таварышкан». «40 айларын дургузунда дайын чорудуушкуннарын херек

кырында түнелинде улус-хосталгалыг армияга ажыктыг болуп турарын минимишашан, «калдыг-даа түнел чок болган айыыл чок чоруктуң хемчеглеринге миллион-миллион фунт стерлинги чарыгдаанын» корреспондент демдегеп турар. Корреспондентиниң айтп турары болза: «Сингапур дужунда турар Джоходан соңгу чүкче чорбушаан, солдаттарын болгаш полицияны дузаламчы-биле партизаннарны бир райондан эске районче үндүр сывыр-вышаан, оон соонда хамаатынын эрге-чагырганын аңгылатынган районнарда хоойлуну болгаш корум-чурумну быжыгларынга ажыглаар сорулгалыг чартык ортулукту «шүүрээр» деп генерал Пригстнин планы идегел чогу-биле буурап дүшкен».

(СЭТА).

Харысгалгалыг редактор О. А. ТОЛГАР-ООЛ.

1952 чылда областың „Шын“ солунун чагылганын хүлээп алыр өгөлөөн.

ЧАГЫЛГАНЫҢ ӨРТЭЭ:
Чылда 60 рубль, чартык чылда 30 рубль, үш айда 15 рубль.

Неделяда 5 үнер.

Чагылганы Тыва областың бүгү харылзава конторалары, салбырлары болгаш агентилери хүлээп ап турар.
ОЛ ЫШКАШ ОБЛАСТЫҢ „ТУВИНСКАЯ ПРАВДА“, „МОЛОДЕЖЬ ТУВЫ—ТЫВАНЫҢ АНЫКТАРЫ“, „СЫЛДЫСЧЫГАШ“
солуннарының чагылгаларын хүлээп ап турар.

СОЮЗПЕЧАТЬ.

Японнарны болгаш гоминданчы шериглери Кореяже чорударын американнар белетнеп турар

ПЕКИН. Токионда келген медеглелди эзууура алырга, японнарнын болгаш гоминданчы шериглериниң составындан шериг-далайның десант кезектерин америк агресчилер күш-телишкениниң билескеп турарлар дээрзиниң дугайында Синхуа агентиленин диннадышкынын «Женьминьжабо» солун бижип турар.

Окинава болгаш Чинжидо ортулуктарда японнардан болгаш гоминданчылардан тургустунган дөрт дивизиялар Риджуэиниң штабанын офицерлериниң удуртулгалы-биле шериг өөредилгенин эртип турарлар. Ук ортулуктарже мурнунда шериг албанын чоразан 25 муң япон-

нарны болгаш 50 муң хире гоминданчыларны чоруткан. Август айда Окинаванын шериг баарынарына 2 муң япон офицерлер келген турганнар.

Ол дивизияларны чадаг кезектерин японнар-биле болгаш гоминданчылар-биле тургускан, а үгер-боо кезектерин болгаш штаб органнын американнар-биле четчелзэн болуп турар. Окинава ортулукка гоминданчы болгаш япон шериглерин дайын чөвөдилгезин чорудары-биле америк Буклерге баштажкан ийи инструктор бөлүктөрүн организаастаан.

Тайванда америк шериг төлээзиниң баштыны генерал-майор Чейз сентябрь айда шериг кезектерин бе-

леткээри-биле гоминданчы генерал Сун Лиженни элзэн хөй гоминданчылар-биле кады Окинава ортулукке чоруткан. Октябрьниң төнчүзүнде Чейз боду япон болгаш гоминданчы шериглерин өөредилгезин чорудары-биле Окинавага чоразан болгаш ол шериглериниң чамдызын ам удаа Кореяже чоруткан турар деп медеглелден билдинип турар.

Окинава болгаш Тайван ортулуктарга япон болгаш гоминданчы шериглериниң бөлөктөрүн күш-телири-биле шериг кем-буруулу адмирал Хасагаваны Чан Кай-шиниң шериг сумелекчиизинге генерал Риджуэй томуйлаан.

(СЭТА).

7. ТЕЛЕФОННАРЫ: Харысгалгалыг редакторунуң 3-62; харысгалгалыг редакторунуң оралакчызынын, партия амыдыралынын, культура ажил-агайы, үлетпүр болгаш транспорт, чагаа калдыктериниң—3-68; иштики информация, бухгалтериянык—3-65.

Областтик комитет извещения